

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Posl

Preplata a poštarinom stoji 2 for., a seljaku samo 1 for. za cela godinu. Naizmerno 1 for., a seljaku 50 novč. za pol godinu. Izvan Carvine nije poštarina. Gdje se najlje najmanje 8 seljaka to su voljni, da im list isjajmo svim obilno pod jednim zavojem i imenom, darat ćemo za 70 novč. na godinu svakomu. Novci se šalju kroz poštarsku Naznačnicu. Ime, prezime i najbliža Pošta valja jasno napisati. Komu List nasodje na vrijeme, neka to javi odpravništva u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisar izvana Reklamacija. Tho List prima i drži, ako je pošten, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

nalaze se

Tipografija Flegli di C. Anelli, via della Scala, N. 7.

Pisma se šalju plaćeno poštarine. Vlasti, dopisi i drugi spisi štampa, u cilnosti il u izradku, nalime prama svojoj vrijednosti i smieru orega List podplata se dopisi neupotrebljivo. Osobna napadnja, il isto sukromne nenalaze mjesta u ovom Listu. Izobčena se pisma šalju pu po 5 novč. svaki. Oglasi od 8 redakih stoje 60 novč., a svaki redak sur se 6 novč. i, il a opetovanja po što se pogodje oglasnik i odpravništvo. I dopisi se navraćaju. ništvo i odpravništvo, oizm izvanrednih slučajevah, a dopisaju, nego putu. Listovica.

Mollimo sve naše p. n. predbrojtnike, koji još do sad nisu predbrojtnine platili, da to odmah učiniti izvole, jer drugačije nije moguće napred. U tu svrhu mnogi od naših predbrojtnikah naći će već u ovom broju poseban poziv.

Uredništvo NAŠE SLOGE.

CESTA POLICA-KLANA.

Občina Kastav zabavljena je ovaj čas mislju, da se provede kroz gore podobne Klane velika jedna cesta.

Buduć to pitanje za cijeli voloski kotar vrlo znamenito, hoćemo da se na javi čuje štogod o njem, želeći da oni na kojih bude odluka, uslišaju vruću želju jednoga diela Istre i to onoga kaptanata, koji najtočnije plaća državne davke ili poreze.

Koji su kada bili u Rieki znaju, da još uvijek sila bozja lesa dolazi onamo iz bližnjih šumah preko Klane, koja je pridružena glavariji Kastavskoj. Tija gore od Sneznika i Čabra voze se preko Klane i sv. Mateja: jarboli, lanterne, grede, bordunali, bukovi kolci, cepavice i paljeno drvo, vratila (subie), vesla i ostala djelana roba.

To sve dolazi iz šumah gospostije snežničke, čabranske, grobničke (Terzenik), državne (Dietvo i Padeznica) i obinske.

Premda su te šume dielomice obječene, vendar još ima u njih dosta

drva, a prostor jim je vrlo velik, kakovih 7 milijah u četvero. U pojedinih dragah drvo raste kao iz vode, a samo ono što se čuva, vredno je mnogo, jer je posve blizu grada Rieke, te vrlo prikladno za malu trgovinu pučanstva, koje neima za poljodjelstvo prevrću zemlju.

Spomenute gospostije, ako i kasno, domislile su se jedanput, da gore malo dobitka daju ako nemaju dobrih izvoznih putevah. Zato su ovih zadnjih godinah na vrat na nos posagradile dobre ceste, ceste kao usred gradovah, i to jih je stajalo dosta novca.

Od grada Sneznika i Čabra vode do šumske postaje Police izvrstne takove dvie ceste. Svaka gospodska kočija može, se po njih provoziti, uspor jim je, kako čujemo, najviše 10 po stotini.

Od Police preko Klane ide do rečke medje kotarska cesta, koju napravlja i nadzira kotarski cestni odbor voloski.

Malo nize Klane do rečke medje sadašnja kotarska cesta je ona ista stara državna, što je iz Rieke preko Lipe vodila na Trst.

Sada se radi o tom, da se poštena moderna cesta sagradi od zadnje medje snežničke, to jest od šumske postaje Gumaneci, do Klane.

Ponajprije je to krvava potreba za pučanstvo, koje se po onih planinah muči svojim životom i blagom. Jer na sadašnjem gorskom putu od Gumaneci nize nalaze se dvie ogromne strmine. Jedna je „Rebar“ koja razdire kotlinu Katalana i Rečine od visoke ravnice „vrh Pake“, a drugo su „vrhki i bliznice“ koji diele poslednji prediel od prodora u kojem leži selo Klana. To su dvie strmine vrlo velike, takove da govoda kad već u jesen oslabe od

vožnje, jedva mogu voziti prazna kola uz brdo, a niz budo teško drže pun voz. Svake godine dogodi se na tom putu kakova i ne mala nesreća. Dakle već radi policijskih obzirah mora se nastojati, da taj put bude prenatinjen u cestu i to mnogo položitiju nego je sada.

Osim toga drugi su razlozi za tu cestu. Najglavniji je razlog taj, da bi se južna Kranjska spojila u najkraćoj liniji sa izločnim dielom Istre i sa gradom Riekom. Tim bi se postignulo dvoje: Prvo bi otivila mala trgovina između Loške okolice (Laaser Thal) i istočne Istre, osobito odhad je palu dacija na vino. Drugo dobilo bi se takova vojnička cesta, kakovu nebi mogli napastovati irredentovci ni onda, kad bi, makar i za čas, dobili cilu Istru do Učke. Da je to istina, osvjedočit ćete se, kad vam kažemo, da bi novom cestom dobri konji iz Sneznika i Čabra dosli k moru u 7 urah dosta lahko.

Treći razlog za gradnju spomenute ceste bio bi taj, da se puku ovoga kotara dade kakove poslene zasluzke i to čim prije, jer zasluzbe treba. Država pita svoje, občine pitaju svoje, a puk ovdje osobito kastavski nije bio lanjske zime nikomu na plećih, nego si je pomogao, kako je znao; nu sad se čuti, da je lanjska ljetina bila slaba, jer treba mnogo skuju zamasiti.

Kako da se ovo veliko djelo izvede, o tom ćemo pisati drugi put.

Bugarski glas o Hrvatih.

Ovih danah piše nam neki prijatelj iz Sofije: „Vi si nemozete ni pomisliti, kako su Bugarom simpatični Hrvati. Ime Hrvat ima kod bugarske intelligen-

cije osobitu vrijednost. O toj lasti po nas okolnosti mogosmo se i uvjeriti iz bugarskih listovah, što dobivamo. Tako je „B'lgarin“, što u Rušćuku, počeo i broju 291 t. donositi niz članak h pod naslov „Nekoliko rieči u Hvatih“, u koji u kratko prikazuju sve markan sgode iz hrvatske poslosti.

Što će naše čitatelje zanimati, uvod, a taj glasi: „Na balkanskom luotoku žive narod koji po sv prošlosti i sadanjem položaju zav vrlo važno mjesto. A taj narod „hrvatski“. Toj se j narod odhkos odlikuje se srdačnim i simpatijami pr nam Bugarom. Svitko, tka je i sreće da živi neko vrijeme usred slovinskog naroda, izvjerio se je. Hrvat pazi Bugarina kao svog ro nog brata. Svaka naša narodna nesr probudila je osobito sućustvo u hr skih srdcih, a svaka retna sgoda iz najveće oduševljenje. Hrvatsko no stvo je pratio i naš eom simpaty naš politični i duševni razvitak. Ono branilo s neobičnom pripravnošću i krenosti naš narod protiv nepravdi navalam naših neprijateljah.

Punim pravom mogu kazati, smo imali i imamo u hrvatskog žur listici dobrog branitelja protiv naš zapadnom neprijatelja: te j u moru smatrati kano zastupicu one vel mihi, što so ju zamislili naši rodoljbi Hrvati su bili prvi među prijateljski nam narodi, koji su započeli proučav naš duševni i politični život: oni zanimaju za svaki pojv, koji se javi životu našega naroda. Ne samo politični već i književni listovi često postavu svoje stuppe Bugarom. U hrvatsko književno-zabavnom listu „Venec“ često sam našao razprah o našoj pr

PODLISTAK.

Još nješto glagoljice IZ BREŽANJE.

Kako se može viditi iz „Naše Sloga“ 12. ima tragovah glagoljice iz starih vremena: kod Brožanah: u Krkavcuh, Marabuh i Loku. Kod njih ima je i drugud. Ja sam našto u Anupičkoj knjižnici dolinskoj. Oni su slijedeće knjige i glagoljski pisano: „Mitice rodjenih t. j. liber baptizatorum“—1910. Glagoljski naslov glasi: „Legistar iz krsta va ime gosna. farmanza Jurinčića i ja pro Pjero Dragonić za vrijeme podružnik u Dolini.“ „Kro primjera, kako se je krsto upisivalo: dan mjesca marca ja pro Pjero Dragonić hčer Matiju Puntu iz Suerbia, kćer Marina, kumi Sribol Bočić kuma Grollica oba stanueli u vasl Suerbi.“ „Suerbia dan 10. ja pro Juraj Jurinčić kćerih Antuniju Komara hčer Martinu i kćer Jela iz Klance biše hotri Bertoni i kćer Marina Krikmunica iz Ozicla.“

Ovaj pro Juraj Jurinčić, bivši kupnik u Dolini od god. 1578—1607., bio je rodom domaćina, iz Doline. Tako i prednik mu Mihail Prasol (od god. 1554—1578). Jedan duhovnih pomoćnikah Jurinčićovih bio je „rodom od Rodika fare brezovsko“, kako sam kaže i kako ćemo se nize osvjedočiti.

II. Ubrariji, registri ili kvadrane.

1. „Urbario di S. Antonio“ ima glagoljski nastor: „1548. mjesca jennara dan 11. to je kvadrana ali legistar stoga. Antona u kotari sam prepisal ja gospod Mihail Sudih farman dolinskih starišini Ivanu Petorecu Mihelu Godrai tada budni starišini stoga. Antona prepisah pravo vsa duge i raiting ko su bile u starom legistru vsa pored kako se udrti naprid.“

2. „Urbario Vecchio di s. Rocho“. Nastor mu glagoljski glasi: „Va ime bolje i blažene dove Marije amen. Lelo registra Hva. (Hristora) 1603. mjesca decembra dan 17 indiocon stoga. Hoka crkve a to Matije Mavara od Bolunca iro noga tovarša Tomasia Jurjana od Doline jun učioh ovi kvadrana za oliboru dobru plaću, u koj kvadrana imaje zapisat

blaga rečeno crkva tolika ima duge i ostale potrebe brajske i Bog nam vsim pomoz i blažena dera Marija Matl Hva. vsim dobrom nebeskim ba. za nas amen. Pri tom so čuvajmo greba i svakoga zla.“

„Začetak s. mudrosti strah gospodan“ jest. „1604. vasi Bolunca v bram crkve stoga. Roka na dan stoga. Viceca storide raitingo starišini rečeno crkvo pred mano farmanom i pred brati a to po imenu Matija Masar iro Tomaz Jurjan“) i po nih utanci postarivše nora starišina prvo Juri Grubla i dašo mu decar i gotovih zlatih 4 lir 2.“

3. „158“. To je legistar stoga. Antona v Prebenigu.“

4. „Libro originale della chiesa et Confraternità di sancta Maria de Siars“ počimlje ovako: „1603. To je legistar ste. Marije na Peći i ta čas biše starišina Petar Pargarac iz Ricman iro Ivan Žerjal iz Bolunca i ja pro Pjero Dragonić bih podružnik poll gdn. pro Jurja Jurinčića farmana dolinskega i to zapisah.“

5. „Urbario della chiesa di S. Giovanni Battista in Boghnanca“) počimlje godinom

1576. Godino 1583. zapisano je: „Memori kolk ima zvonar za zvon“. Prije toga „1577“ pustil je iro objavil Andrija Slavac, da on darat desetino on iro zuga eredi va toj crkvi stoga. Ivana v Bonuci a to od jodu nitro v kontradi v Labrihi, ka i je negot parta pri tom biše na priho vsa susedi: „pro Juraj Jurinčić podru nit, u Dolini zap sah pred vsi imeovranimi susodi.“

6. „Urbari ili registri crkve s. drudi S. Suerbia za dobu 1583—1589“ nejma n kakva naslova. Glagoljski se je zapisalo i god. 1600. Od to godine raiting taljanski.

Opatam, da ja ore touge jurto pro godinami oglasila „Danica“ slov list i lje biljni (god. 1867. Teč. IX. list 23. 26.) to dopisom iz Trsta, i ja je politični „Zakunoti“, tada izaslali u il-Su, to odobru Matičam mrtvih i viednam nejma traga Za stalno su se izgubili kasto i mnog druge knjige ove prakture i listovica

U Dolini 6. Oktobra 1880.

(S 4)

* Datto pravimo kile bi Juraj a ne Jurjan, kako se može viditi u knjizi „Mitice rodjenih t. j. liber baptizatorum“ za ovo vrijeme gdje se je i u taljanskim crkva isto bito Pjero Jurjanac a to po kvadrane zapisah.

* Srdanac Vam, gospodine, vesna ja pro postarivše Sva amo vladavio imaje pisali odli vsi stoga. On ajaka rielice raitingo plaću raitingo raitingo raitingo raitingo a toga da plaću raitingo raitingo raitingo raitingo. Raitingo se sa stari raitingo raitingo.

slosti, o našem duševnom razvitku i o političnom životu. Vidio sam tu mnogo slikah, koje prikazivahu razne krajeve naše domovine, razne historijske zgode, narodne nošnje itd.

S toga i naša je dužnost, da upoznamo taj bratski narod, njegove običaje, sadanji nu politični život i umni napredak. Mi smo se zaliboz Bugari malo obazirali na tu svetu dužnost. Držimo, da se to mora najneugodnije dojmiti naše braće Hrvata.

I ja pobudjen od takve svete dužnosti, odlučih u kratko, u koliko mi dopuštaju slabe sile, upoznati bugarske čitatelje s Hrvatima, moleći sposobnije od sebe, da obrate pozornost na to.

Po tom pisac pripovjeda u kratko svojim čitateljem glavne zgode iz hrvatske poviesti; ovako iskrene riječi, izrečene o našem narodu, mogu nas samo veseliti. (Obzor).

Papina enciklika o svetkovanju sv. Cirila i Metoda.

Mislimo da ćemo ugodići svim čitateljem našim ako im saobćimo zadnju papinu encikliku kojom se određuje da se sv. Ciril i Metod u zapadnoj crkvi slaviti ima. Enciklika u glavnom sadržaje po prilici ovo:

„Velika zadaća, koja je osobitim načinom predala apostolu Petru i njegovim nasljednikom, da razprostranjuju kršćansko ime, potaknula je rimske pape, da u razna vremena šalju raznim narodima viestnike sv. evanđelja prenašući, kako su to iziskivale potrebe vremena i odluke milostivoga Boga. Kao što su Britancem izaslali Augustina, da kriepi duše, Hilbernijom Patricija, Germanom Bonifacija, Frizom, Batovcem i Belgijanom Vilibrorda i druge apostole k drugim pukovima, tako su svete muževe Cirila i Metoda ovladali, da preuzmu apostolsku službu kod slavenskih naroda, te je njihovim uztrajnim velikim naporom pošlo za rukom, da su Slaveni, ugledav svietlo evanđelja od surovog života privedeni čovječjoj kulturi i naobrazbi. Slavenske zemlje, sjećajući se svojih dobrotvorah, nisu od pamtičeka prestale slaviti Cirila i Metoda; nemanjom revnosti slavila ih je i crkva, dok su još živjeli, te je mislila, da nemože biti bez ostanakah tih dvojah apostolah.

Za to je već g. 1803. slavenskim Cehom, Moravcem i Hrvatom, koji su svake godine 9. ožujka obično slavili dan sv. Cirila i Metoda, na predstavnika Pio IX. bez sumnje uspomeno dopustio, da taj svetak slave 5. srpnja, te taj dan prozovu imenom sv. Cirilom i Metoda. I nebi dugo zatim, u vrijeme, kad se je u Rimu obdržavao vatikanski koncil, zamolise mnogi biskupi apostolsku stolicu, da se svetkovanje tih svetaca progleda na čitavu crkvu. Pošto do danas ta stvar nije riješena, pošto se je tečajem vremena položaj države u ovom predjelju promienio, nameće nam se danas zgodan povod, da slavenskim narodom, za sreću i spas kojih istih smo zauzeli, učinimo uslugu.

Jer hoćemo, da se ova obćinska revnost svuda očituje, želimo s toga dalje razprostraniti svetkovanje tih svetih muževah, koji će, kao što su slavenske narode, posijav medju njih katoličku vjeru, od propasti probudili na nov život, nebeskom svojom zaslitom i na dalje možno braniti.

Nalazemo s toga, da se na dan 5. srpnja, koji je Pio IX. sretno uspomeno ustanovio, u čitavoj crkvi slavi blagdan sv. Cirila i Metoda „cum officio ritus duplicis minoris et missa propria“, kako je to odobrila kongregacija sv. obredah.

Vam pako, častna braćo, nalazemo, da se pobrinele ovo naše pismo razširiti,

te svim iz svećeniskog staleža, koji službu božju vrše po obredli rimске crkve, zapovjedili, da u svojih crkvah, pokrajinah, gradovih, biskupijah i samostanah izvršuju ono, što je u ovom pismu propisano. Napokon zahljevano, da se vašim poticajem svuda moli Cirilu i Metodu, da kriepošu svoje milosti kod Boga štite kršćansku stvar po čitavom istoku, da izmole katolikom uztrajnost, razkolnikom volju, da se opet sjedine s pravom crkvom.

Nalazemo da se sve ovo, kako je napisano, točno obdržava, te u znak božjih darovah i kao zalag naše osobite dobrohotnosti podieljujemo vam, častna braćo, i čitavom, vama povjerenomu svećenstvu i puku, naš apostolski blagoslov.

Dano u Rimu kod sv. Petra 30. rujna 1870. našega papovanja godine treće.

(Sloboda)

LAV XIII. PAPA.

DOPISI.

Iz Vrbnika zadnjeg rujna 1880.

Do sada su vam dopisnici iz Vrbnika javljali same tužbe a ja sam sretan, da vam mogu i jednu veselu priobćiti.

Od više se vremena gojila u našoj učeoći se mladeži misao priredjivati predstave za puk. Razne su se neprilike tomu na put stavljale; ali ipak ove godine misao postade djelom. To je bilo doduše nekim zazorno al se naša mladež nedade zastrašiti, nego nam dana 23. i 24. rujna priredi zabavu kakve još u Vrbniku vidjeli nismo. Evo vam programa: 1. Proslav, 2. Zajc, „Bože živi“, hrv. heroički sbor, 3. „Sto žena može“, vesela igra od J. Jurkovića, 4. Gj. Eisenhut: „U naravi“, saljiva polka, sbor, 5. Preradović: „Pulnik“, 6. „Dalmatinski saksaš“, dvojev. 7. „Dežjiva noć“, posalica u vrbnickom narječju. 8. Koraćević „Kola“. Prostorje, gdje se predstavljalo, bile su dubokom napunjene. Počastilo nas svojim posjetom i više vinodolskih djakah, s kojima smo od nekog vremena u bratimskoj svezi. Pjevalo se i predstavljalo na zadovoljstvo svih prisutnih a valja reći, da su djaci i zaslužili hvalu, kojom ih se obasulo. Ulaznice nije bilo nikakove, pa se ipak lijepa svotica sakupila za postradale Humljane i za Bratovšćinu hrv. ljudi u Istri. Nadamo se, da ova predstava neće biti prva i posljednja, nego, da će nam naša vrla mladež, kad se do godine povraći u svoj mili zavčaj, prirediti više sličnih zabavah, koje mogu biti korisne i njoj i puku.

Na 20. pr. mjes. čitao je svoju prvu misu Petar Bogoljub Volarić. Ta svećani čin bio je proslavljen kako se i pristoji, po starom vrbnickom običaju. Osim njega čitala je mladu misu još četvorica. Dva u Omišlju a dva na Puntu. K tomu još jedan u Dragoziću na Cresu. Svi ljube rod svoj, svi su napojeni čistim hrvatskim duhom. Nadamo se, da će prema tomu čuvstvu i raditi.

Sad bi morao udariti u druge žice te vam štogod javiti o naših obćinskih poslovih, al' vjerujte, da mi je kao Vrbnikanu i pošteni Hrvatlu žao, izaći sa takovimi stvarima na vidjelo, koje nam ne sluze posvećeno na čast!

iz Karnice.

Starinskomu Motvoranu kao da je naša Karnica mjesto preuzela. Po imenu obstoji još motvoranska zupa, al' župnik njezin kod nas stanuje. Kod nas ima i postarski ured. Kod nas škola za sve motvoranske župljane, kojih ima preko 1200. U nju šalju svoju djecu: Marusi, Grgošani, Prodol, Mali i Veli Vareski, Segotici, Vrlići, Pavići, Čukoni, sv. Jakov, Motvoran, Isići, Jovići, Peruški.

Stanovnici svih tih selah i selacah su Hrvati, kaosto i mi u Karnici.

Mi svi se nosimo hrvatsko, mi pjevamo hrvatski, mi govorimo hrvatski.

Sudeć po lavu na Vlastičevoj kući, i nam su vladali Benečići, i utisli nam po koju ranu. Od njih je po svoj prilici poteklo, da smo se njeko vrijeme i sami Seavuni zvali, a svoj jezik seavunskim krstili. Činili su nas bili zaboraviti i na našu hrvatsku narodnost i na naš hrvatski jezik.

Od domaćinah radio je potalijaniti nas g. Mandušić, bivši prije činovnik. Odgovore talijanski, četeći talijanski i govoreći talijanski, mislio je da moramo i mi svi talijanski čuti i govoriti, prekrjiti se iz Hrvatah u Talijane. Mogao je uviditi već dosad, da to ne ide. On je i ulicam imena nadjenno. Imena su talijanska, izvadjena valjda iz njegove glave. Mrtva su to slova na zidovih i uglih. Neina žive duše, koja bi trg ili ulice tako zvala.

I službenim jezikom i školom bi nas htjeli potalijaniti.

Bacili su nas pod talijanski Vodujan. Vodnjanski poglavari s privoljenjem viših školskih oblastih dali nam talijansku školu.

Na svu sreću bili smo dobili zadnje vrijeme učitelja, koj je hrvatski znao. Da dodje učitelj hrvatski neznajući, nit bi on djece nit djeca njega razumjela.

Tomu učitelju imamo mi Karničani mnogo zahvaliti. Točno je i savjestno obavljao svoju službu u školi. Neumoran bijaše, što mu i oblasti pripoznaše. I izvan škole znao nas je on podučiti i u dobro uputjivati, i na koristno savjetovati.

Zaliboz toga učitelja, našega Josa, nejma već medju nami. Drugano su ga namjestili.

Sad čekamo drugoga. Bog daj, dobila naša djeca, dobili i mi pravoga učitelja.

Opozorujemo ovim naše oblasti, da smo Hrvati, da hrvatski govorimo, da talijanski, osim koga ter koga, neznamo, pak da nam prema tomu učitelja pošalju.

Inače uzalud škola, uzalud danguba, uzalud trosak. Bolje bi inače, da idu naša djeca blago pasti, nego u školu gaće derati.

U talijanskoj školi naša djeca naučila bi se malo ili ništa. Potalijanilo jih se takodjer nebi, kaosto bi njeći želili.

Talijaniti nas u Karnici i bližnjih selih, nije već doba. Nas je prihićeno predloženo na „Našu Slogu“, kojom smo dobrohno progledali. Mi mnogi kupujemo i čitamo hrvatski koledar „Danicu“. Nas je i članovah društva sv. Jeronima. Mi se često nasladjnjemo s Kačićem. Mi smo iz knjigah saznali kuda sve naš narod živi. Mi smo štogod i iz hrvatske povjesti saznali... Mi se dječimo svojim hrvatskim porieklom i svojim hrvatskim jezikom.

Pogled po svietu.

U Trstu 15. listopada 1880.

Dne 17. tek. mjeseca će nj. velič. krenuti na put u Slezku, da pohodi i onu pokrajinu carevine. Dne 11. carević se Rudolf kroz Monakov zaputio u Bruxelles dvoru svojega budućeg tasta. Poruka carevićera da će biti u Beču dne 15. dođućega februara. Delegacije će se sći u Budim-Peštu dne 16. ovoga mjes., a bečko carevinsko vijeće dne 16. novembra, ako Delegacije svrše dole svoj posao, u protivnu puko slučaju dne 23.

Njemačka ustavovierna stranka imala je svoj sastanak, kao što se to zadnji put reklo, u Karlovih Varih u Českoj,

a sad sprema drugi sastanak u samoj prestolnici u Beču. Njena je tvrdnja, da se služi Taaffeja i njegovo ministarstvo, pa onda opet upreći u jaram sve nenjemačke narode ciele države. Sad bi dakle bio pravi čas, da se svi nenjemački narodi i njihovi zastupnici kao jedan čovjek uhvate u kolo oko Taaffeja, da ga obrane; ali Taaffe zaliboz kao da je stratio povjerenje svojih nekadanjih prijateljah i pristasaah svojom neodlučnom i trajućom politikom. Njega si prikupiti Niemce, zato se odrekao Čehah, a nadao si pomoći od Poljakah, ali Niemci ostali Niemci, a Poljaci nepristali na ponude. Zato eno ga sad sama samećata, kao vodje bez vojnikah, a u oči otvorbe carevinskog vijeća. Što će sad, to teško da znade ni on sam. Ali ako nezna on, to treba da znadu oni, koji su izazvani te pozvani, da spase sebe i svoj obstaak od prieteće pogibelji, a to su nenjemački narodi i njihovi zastupnici. Vrieme je većina ozbiljno. Niemci hoće, da po što po to dobe opet kormilo u ruke, pa da nas onda po staroj navadi niemce i zatiraju mi dakle moramo svi i svuda nastojati da po što po to odvratimo od sebe tu pogibel te osujetimo njihovu nečovječju nakanu. Prvi korak, koji vodi k tomu cilju, jest, što i naša stranka sprema svoj sastanak u Beču u one iste dni, koje i Niemci, da odbije demonstraciju demonstracijom. Ako na taj sastanak dođu i Poljaci, kao što se nadaju da hoće; jer ako nemogu pristali uz Taaffeja, to mogu još manje uz Niemce ustavoviereć, koji neidu nego za gospodstvom nad svimi austrijskim narod. onda se u jedan mah razjasnila tamo noć sadanjeg položaja i prije nego li se otvorilo carevinsko vijeće. U njemačkom će taboru biti zastupana nepraveda i pohlepnost za gospodstvom, a u našem jednakopravnost i pomirba svih austrijskih državljana. Ako naši pod tom zastavom složno i odvažno stupe sa sastanka u vječnicu, u onaj će se čas naći čovjek, koji će dovršiti ono, čega Taaffe nije budi htio budi umio izvesti. Kako se vidi, Niemci sad igraju zadnju kartu, sad je dakle najzgodnije vrieme, da se jednom za uvijek skrbha njihova griehna samovolja. Ako bi se pak uzprkos tomu htjelo još i nadalje šarati, il čak vladu Niemcem ustavovierećem opet izručiti, naši znadu, odkud su došli i kamo im se je s posteljnom vratiti.

Mi smo se u računu prevarili. Turska je popustila. Uleicj, vele, imao se juće izručiti Crnogorcem. Kako se to dogodilo? Evo kako. Turska pisala velevladistim pismu, u tom jih pismu do kraja uvriedila. A to se dogodilo baš onda, kad su se već fote spremale kući. Ali ako je Europa i nesložna, neće ipak da ju itko vriedja, a naimo Turci. Toga radi stale se velevladisti opet dogovarati, a uz dogovaranje pucaći u svijet glas, da će joj zatvoriti izvor dohodakah, što jih vuće iz Azije. Sifa Boga nemoli, pa i Sultan podpisaše pismo, u kojem se veli, da je Uleicj crnogorski. Velevladisti su zahuhale od veselja, što su se onak lahke ruke izbavile krivaj položaja, u kojem su se radi svoje nesioge nalazile izpod Uleicja. Sad će fote u istinu kući. Ali Sultanovo pismo vriedilo toliko, koliko su voljni Arhanasi, da ga slušaju li neslušaju. Zato nas je i opet strah, da bez krvi neće nasti biti. Ako počnu Crnogorci i Arbanasi, počet će i Greci; a o Rumeljeji se već i onako znade, da jedva čekaju, da se sluzne s Bugari knezević. Bugarski knez bio u Biogradu, ne kako smo ono zadnji put rekli, nego ovih prošlih danah. To da znači gotov savez med Srbijom i Bugarskom. Tu so dakle nešto spremi. A eno Magjari su najljepi protivnici bugarskog jedinstva; ali Bugari nisu dozni pitati Magjara, što im je radi

Natečaj.

C. k. Namjestništvo u Trstu raspisalo je dne 3. ovoga mjes. sljedeći natečaj za podporu (štipendij) jednomu siromašnomu učeniku Istranu tršćanske i koparske biskupije.

Br. 34542 IX.

Početkom prvog tečaja školske godine 1800-81. podijelit će se jedan štipendij, utemeljen po pokojnom biskupu Ravniheru, od godišnjih 100 f.

Na taj štipendij imaju pravo izključivo mladići, koji su se rodili u tršćansko-koparskoj biskupiji, a med timi na prvom mjestu oni koji su rođeni u istarskih krajevih iste biskupije, te uče javno na kojoj gimnaziji u Primorskoj, Kranjskoj ili Koruskoj.

Molbenice za taj štipendij sa priloženim svjedočbami: krsta, ciepljenih kozicah, siromaštva i zadnjih dvajuh školskih tečajah neka se dostave kroz dotična predpostavljena školska Ravnateljstva Prčasnomu biskupskom Ordinarijatu u Trst do 8. Novembra 1880.

Br. 451. — C. S. D.

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru su izpraznjena sljedeća učiteljska mjesta:

1. u Podgradu (Castelnuovo) III. vrsti sa slovenskim učevnim jezikom.
2. u Materiji III. vrsti sa slovenskim učevnim jezikom.
3. u Rukavcu III. vrsti sa hrvatskim učevnim jezikom.
4. u Kastvu mjesto podučitelja sa hrvatskim jezikom.

Zatim mjesta učiteljice III. vrsti i to:

1. u Kastvu sa hrvatskim učevnim jezikom.
2. u Lovranu nim jezikom.
3. u Jelišanah sa slovenskim učevnim jezikom.

Uz sposobnost za mjesto učiteljice u Lovranu zahtjeva se također i znanje talijanskog jezika, a i za Kastav i Rukavac bi se želilo poznavanje zadnjeg pomenutog jezika.

Sa svima službami sdruzeni su dohodci ustanovljeni zem. zak. za Istru 3. novembra 1874. br. 30 odnosno 10. decembra 1878.

Natjecatelji i natjecateljice za pomenuta mjesta imaju sa dokaznicami poduprte svoje molbenice, ako su jurve u službi, tragom predpostavljene im oblasti, ako nisu, upravno najdalje do 1. novembra t. g. ovome c. k. kotarsko-školskome vieću odaslati.

C. K. KOTARSKO ŠKOLSKO VIEĆE

Volosko dne 7. oktobra 1880.

Br. 448 — C. S. D.

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru su izpraznjene su sljedeće učiteljske službe:

Učiteljsko mjesto III. vrsti na jednorazrednici i to:

1. u Tatrah i
2. u Brezovici

sa slovenskim učevnim jezikom. Sa ovimi službami skopčani su dohodci ustanovljeni zemaljskim zakonom za Istru od 3. novembra 1874 br. 30 odnosno od 10. decembra 1878.

Oni, koji žele zadobiti koje gore pomenuta učiteljska mjesta, imaju redno dokumentirane molbenice, ako su jurve u službi, putem predpostavljene si oblasti, ako nisu, ravnim putem do najdulje

20. oktobra t. g. na ovo c. k. kotarsko školsko vieće odaslati.

C. K. KOTARSKO ŠKOLSKO VIEĆE.

Volosko dne 24. septembra 1880.

Pregled tršćanskoga tržišća.

dne 14. Oktobra 1880.

	OD	DO
	100. Lst.	100. Lst.
Vosak primorski i ugarski za 100 kg	108	120
Kafa Portoriko	78	96
S. Domingo	67	93
Rio polag vrsti	34	33 50
Cukar austrijski	31 75	33 50
tušent		
Crnoje travo buhale (Ort. masom)	150	100
Karante skrinjica	42 50	
Karabo poljica	12	
Istarska	6 30	9
dalmatinska	20	
Smokve Kalamata	16 50	12
puljica	15	12 75
Limuni skrinjica	90	97
Bademski ili mendulo pulj. za 100 kg	27	34
Šljive	17	18
Pšenična mlika	12 75	13
ugarska	12	12 70
galicka		
Kukuruz (turkijski) turki ugarski	10 75	11
Raz	7	8 50
Jočan		
Zob ugarska		
arbanaska		
Pasulj (faboli), polag vrsti		
robo	5	12
Bob	14	14 50
Loča	19 50	23 50
Oriz (talijanski)	14	14
ingliski (kitajski)	100	118
Vana bosanska	120	124
marjaska	110	120
arbanaska		
Istarska		
Daska koruška jelovica	47	90
stajevica	57	70
Oriza	11 10	13 50
bukovica	47	50
Ulje (talij. olije vrsti	51	68
za 100 kg		
na najbolje		
u srednje vrsti		
dalmatinsko	41	48
Istarsko	41	48
Kamenac ulje u barilah	18 50	17
u kasetah	18 50	17
Koze strojeva mlina	122	163
ruha volovje naska		
dalm. ist. i bos.	70	96
janjske naska	60	100
dalmatinska	60	100
za 100 kam.		
koje	65	75
vrzosa slane	60	65
suhe	55	70
zolja za 110 komadah, u srebrn	28	35
Bakalar	22	25
Barile 1 baril	13	25
Vitriol modri	26	27
za 100 kg		
zakani		
Maslo	63	89
Laj dalmatinski i naski	41	43
Salo	61	61
Mast (salo rastopljeno)	60	61
Slanica	60	61
Rakija stolarska (100 litarah)	61	62
Galvici Istarski	30	32
za 100 kg		
Raj naski	7 65	7 25
Istarski	7	7 25
Lisec od javorika	12	14
Vinska strugotina (Orignia)		
Mas. orjaha	31	48
Lumber (jabučice od jara- rika)	33	
Pakli baril od 100 kg	12 25	13
Cesje (Istria)	3 75	9
za 100 kg		
Katran dalmat.	14	18

Ték Novacah polag Borse u Trstu

od 1-17. Oktobra 1880.

Dne	Ukupna (milij)	Novac	Ukupna (milij)	Novac	Ukupna (milij)	Novac
1	2.39	2.39	10	10	10	10
2	2.41	2.39	11	11	11	11
3	2.41	2.39	12	12	12	12
4	2.41	2.39	13	13	13	13
5	2.41	2.39	14	14	14	14
6	2.41	2.39	15	15	15	15
7	2.41	2.39	16	16	16	16
8	2.41	2.39	17	17	17	17

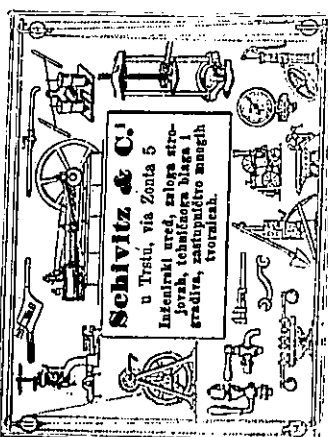
NOVO SKLADIŠTE

STVARIH ZA CRKVE I POGREBE

U ulici „Via Canale Nro. 7“ upravo naspram ravnici sv. Antona novoga otvorila se nedavno trgovina, koju tople preporučamo mm. gg. kupnikom i upraviteljem crkvah, koji potrebuju umjetnih rečah, palmah i stičnih nakitah za oltare vjeravajućih jih, da će

bit zadovoljni. Umjetne ruže izvezene u stofi izgledju veoma ukusno i lepo. Što pako najviše zanima, ciena je tako umjerenja, da si i najsiromašnija crkva mogu nabaviti. Vlastnik trgovine g. *Aristid Aloca* vrstni i razumni proizvajatelj gori napomenutih predmetah izvrjuje najbrže svaku naručbu ovo vrsti djelah, i olakkođuju trošak primajuć plaćanje na obroke i nepovisiv cieni.

Nabavija suda za svojo skladište i druge srećanu robu te prima naručbe od mnog. svućenstva, koje bi ga počastilo. Naručite dakle.

RIEČ
ISTARSKIH HRVATAH
Talijanom
i svim na koje spada.

Ponukom članka: „L'Istria ed il nostro confine orientale — Paolo Fambri“ tiskana u „Nuova Antologia“ 1879.

Može se dobiti za 70 novč. kod:

Primorska tiskara
na **ŠUŠAKU**
kraj Rieke (Fiume).

Častnim crkvenim oskrbničtvom.

Crkvenimi je zakoni naredjeno, da se u crkvah rabe za službu božju svieće, koje su jedino iz voska. Pošto se pako od nekoliko godina počelo mješati u vosak, koji ina služiti za pripravljajanje crkvenih sviećah, mnogovrstni tuk; podpisani željom, da po crkvenomu zakonu posluži svim crkvenim oskrbničtvom pravimi sviećami iz čista voska, zaprosio je ovdješnju sl. nadbiskupsku kuriju, da bi ona blagoizvoljela nadzirati njegove svieće I. vrsti (I. compimento), koje bi imale služiti za crkvenu porabu. I doista, sl. nadbiskupska kurija primi tu ponudu dekretom od 28. marca t. g. broj 468 ustanovivši posebnu nadzorničku komisiju, koja će uvijek skrbno paziti, da moje svieće I. vrsti (I. compimento) budu baš iz prava čista voska.

Takove su svieće vredne svake pohvale, ne samo zato, što su iz čista voska, nego jošie što mirno i po malo gore, nekaplju i nekidaju se, vlastitosi, radi kojih i bjehu odlikovane u raznim izložbah.

Podpisani providjen je uvijek velikom zalogom takovih sviećah svake veličine i debljine, a još k tomu i duplirah, uskrasnih i slikanih sviećah svake vrsti. A da bude č. crkvenim oskrbničtvom laglje, podpisani činić će dobiti svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližaju zeleznicu postaju, poštu, il luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarine uz cieni f. 2.50 kilogram (dakle f. 1.40 funt) plativši račun u vrijeme 2 mjesecah, a kasnijim će se isplatam računati 6 po sto god. interesa.

Ako bi tko želio sviećah nize vrsti, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rečenih „sottana“ po f. 2.20 kilo, kanoti i bielimi III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Nahodi se kod mene također skladišće križnih putah u oteografiji pozlaćenim i rujavimi okviru razne veličine po baš spodobnoj cieni, kanoti i izvrstna tamijana i drugih stvari za crkvenu rabu.

U Gorici (Görz) mjes. oktobra 1879.

Alojzio Bader

sviećar Sjominarska ulica broj 125.

Oglas.

Javljamo našim čitateljem i ostalomu štovanomu občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dali prečtamovati iz „Naše Sloge“ u posebnu knjigu, koja u maloj osmini iznosi preko 380 stranah,

ISTARSKA HRVATSKE

NARODNE PJEŠNIKE

Knjiga se može dobiti kod Odpravnictva ovog lista po ser. 1. Čist je dobitak namtenjen „Našoj Slogi“ i „Bratovšćini hrvatskih ljudi u Istri“, zato se nadamo, da ćemo ju razprodati u najkraće vrijeme.

ODPRAVNIČTVO NAŠE SLOGE.